

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/173/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616208583
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6616208583.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanej N. Y., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom Z. M. XXXX/X, XXX XX O., o zaplatenie 653,28 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 8C/184-2016-39 zo dňa 14. 11. 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. 1. Okresný súd Lučenec ako súd prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 14. 11. 2016 žalobu žalobcu zamietol (prvý výrok). Zároveň rozhodol, že žalovanej priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (druhý výrok).

1. 2. V úvode odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca doručil súdu dňa 01. 07. 2016 žalobu, ktorou sa domáhal voči žalovanej náhrady škody vo výške 653,28 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne za dobu omeškania od 22. 01. 2007 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 16. 11. 2006 poskytol ako veriteľ žalovanej úver vo výške 331,94 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 321,32 Eur, t.j. spolu 653,26 Eur za podmienok dohodnutých v zmluve o úvere a to v 12 mesačných splátkach po 54,44 Eur, počnúc dňom 17. 12. 2006. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (VPPÚZ), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sa žalobca a žalovaná dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a 2/3 poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalovaná úver nezaplatila a nereagovala na jeho viaceré písomné výzvy. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, porušila dojednania zmluvy o úvere, stratila výhodu splátok a dňa 22. 01. 2007 sa stal dlh splatným. Žalobca podal voči žalovanej na Okresné riaditeľstvo PZ Lučenec trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., nakoľko mal podozrenie, že žalovaná uzatvorila zmluvu o úvere v úmysle úver vôbec nesplácať. Uvedenému podozreniu nasvedčovala aj skutočnosť, že odo dňa uzatvorenia zmluvy o úvere ku dňu podania trestného oznámenia nepoukázala na zaplatenie úveru žiadnu splátku, a to aj napriek skutočnosti, že mala finančné prostriedky, čo vyplýva z údajov uvedených v žiadosti o úver v časti „Mesačné príjmy a výdavky“. Žalobca preto dospel k záveru, že v čase uzatvárania zmluvy o úvere žalovaná vedela, že nebude úver splácať, čím ho uviedla do omylu a spôsobila mu tým škodu. Okresný súd Lučenec rozsudkom č.k. 3T/36/2010 - 86 zo dňa 25.03.2010 uznal žalovanú vinnou zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. a podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal žalobcu (poškodeného) so svojim nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25. 03. 2010. Žalovaná ku dňu podania žaloby mu neuhradila zo spôsobenej škody žiadnu sumu.

1. 3. Prvoinštančný súd konštatoval, že žalovaná sa k žalobe nevyjadrila .

1. 4. V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančný súd poukázal na vykonané dokazovanie a z neho zistený skutkový stav, a po uvedení zákonných znení ustanovení § 420 ods. 1a 3, § 52 ods. 1, 2 a 3, 53 ods. 1 a 3, § 54 ods. 1 a 2, § 39 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) a ustanovení § 2 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1, 2 a 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení zmien a doplnkov (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“) konštatoval, že podľa § 193 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) je (okrem iného) viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin.

1. 5. Následne poukázal na to, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si žalobou uplatnil voči žalovanej nárok na náhradu škody, skúmal existenciu (presne špecifikovaných) predpokladov zodpovednosti za škodu. V súvislosti s druhým predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu, ktorým je vznik škody uviedol: „So súdom vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi stranami sporu bola dňa 16. 11. 2006 uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou. Z nej vyplýva, že žalobca (veriteľ) v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti poskytol žalovanej (dlžníčke) úver ako spotrebiteľke na uspokojenie jej potrieb. Zmluva o úvere je typická formulárová zmluva, vyhotovená na predtlačenom formulári spolu so všeobecnými zmluvnými podmienkami a v súlade s § 54 ods. 2 OZ podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, súd uzatvára, že zmluvu o úvere uzatvorila žalovaná ako fyzická osoba. Súd podľa § 52 ods. 1 OZ aplikoval na zmluvu o úvere ustanovenia spotrebiteľského práva.“ Ďalej uviedol: „Z obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o typovú zmluvu, pripravenú vopred žalobcom, ktorej obsah nemala žalovaná možnosť reálne ovplyvniť alebo zmeniť, pokiaľ chcela získať finančné prostriedky. Bolo jej povinnosťou žalobcom predloženú žiadosť o úver vyplniť s požiadavkou na výšku úveru, počet splátok, preukázať svoju finančnú situáciu s dôsledkom dokedy má žalobcovi úver vrátiť. Žalobca následne rozhodol v akej výške a za akých podmienok žalovanej úver poskytne, vyhotovil nový text o poskytnutí úveru. Žalovanej bola predložená mandatórkou spoločnosti POHOTOVOST' s.r.o. zmluva o úvere č. XXXXXXXX dňa 16. 11. 2006 so schválenou výškou poskytnutého úveru a s ďalšími náležitosťami dopísanými žalobcom, pričom tieto žalovaná nedokázala ovplyvniť, len zmluvu o úvere ako celok podpísať, prípadne odmietnuť. Skutočnosť, že žalovaná nemala reálne možnosť oboznámiť sa podrobne s obsahom zmluvy je zrejmá aj z toho, že zmluva o úvere, ale najmä Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú písané malým nahusteným písmom, ťažko čitateľným, pričom ide o pomerne dlhý text obsahujúci množstvo odbornej právnej terminológie.“ Následne prvoinštančný súd v tejto súvislosti konštatoval: „Preskúmaním obsahu zmluvy o úvere súd dospel k záveru, že neobsahuje zákonom požadovanú náležitosť podľa zák. č. 258/2001 Z.z. a to ročnú percentuálnu mieru nákladov. Obsahuje len výšku poskytnutého úveru 331,94 Eur, výšku poplatku 321,32 Eur, ktorý mala žalovaná vrátiť žalobcovi spolu s poskytnutým úveru v celkovej sume 653,26 Eur, počet splátok 12, výšku mesačnej splátky 54,44 Eur a splatnosť prvej splátky 17. 12. 2006. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je podľa § 4 ods. 3 druhá veta zák. č. 258/2001 Z.z. potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi vznikla povinnosť len na vrátenie istiny poskytnutého úveru bez úrokov a bez poplatkov. Dokazovaním bolo preukázané, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 331,94 Eur, žalovaná nezaplatila žiadnu splátku a preto súd konštatuje, že v spore bolo preukázané, že žalobcovi bola v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovanej spôsobená škoda vo výške 331,94 Eur.“

1. 6. Po uvedení zákonných znení ustanovení § 100 ods. 1 a § 106 ods. 1, 2 OZ a ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení zmien a doplnkov konštatoval: „Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu Zmluvy o úvere dňa 16. 11. 2006, žalobca v spore tvrdil, že žalovaná kvôli tomu, že nedodržala svoj záväzok v zmysle dohodnutých zmluvných dojednaní a splátky úveru neplatila, stratila výhodu splátok dňa 22. 01. 2007, kedy sa úver stal splatným. Toto oznámenie o zosplatnení úveru sa nachádza na čl. 42 v pripojenom spise sp.zn. 3T/36/2010. Zo Zmluvy o úvere a splátkového kalendára v citovanom pripojenom spise mal súd preukázané, že žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver platiť v 12-tich mesačných splátkach vo výške po 54,44 Eur počnúc od 17. 12. 2006 do 17. 11. 2007, čiže vtedy mala nastať konečná splatnosť úveru.“ Následne uviedol, že „s účinnosťou od 01. 05. 2014 (zák. č. 102/2014 Z.z. , ktorým došlo k zmene zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, musí súd z úradnej moci prihliadať na premlčanie uplatneného nároku žalobcu, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.“ V tejto súvislosti potom ďalej uviedol: „Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade uplatnenej škody je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Ide o subjektívnu dvojročnú premlčaciu dobu, plynúcu v rámci 10 ročnej objektívnej premlčacej doby v prípade škody spôsobenej úmyselne. Podľa zosplatnenia úveru od 22. 01. 2007 plynula dvojročná subjektívna premlčacia doba do 30. 10. 2007, kedy jej beh začal spočívať (lebo žalobca ako poškodená spoločnosť uplatnila nárok na náhradu škody v trestnom konaní

v sume 41 920,-Sk (1391,50 Eur), do 25. 03. 2010, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 3T/36/2010, vtedy sa žalobca dozvedel, že žalovaná za škodu zodpovedá, že má na jej zaplatenie nárok, s uplatnením ktorého bol odkázaný na občiansko-právne konanie. Dňom 26. 03. 2010 pokračovalo plynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby až do 15. 06. 2011, kedy došlo k jej uplynutiu, pričom žalobca nárok na zaplatenie škody uplatnil žalobou doručenou súdu až dňa 01. 07. 2016, čiže neskoro, po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, a preto súd žalobu zamietol.“

1. 7. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania odôvodnil súd prvej inštancie aplikáciou ustanovení § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP.

2. 1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2. 2. Odvolanie po právnej stránke odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

2. 3. V rámci uvedenia konkrétnych dôvodov odvolania namietal, že žalovaná nemá v zmysle predmetnej úverovej zmluvy postavenie spotrebiteľa, pretože úver jej bol poskytnutý podľa ustanovenia § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka a preto v tomto prípade je vylúčená aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka.

2. 4. Ďalej žalobca v odvolaní namietal záver prvoinštančného súdu, že uplatňovaný nárok je premlčaný. V tejto súvislosti poukázal na predmetné rozhodnutie vydané v trestnom konaní, ktorým bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25. 03. 2010, a na ustanovenie § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, právo na náhradu škody sa premlčuje za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd vyhodnotil správne, že žalobca sa domáhal uplatňovaného nároku voči žalovanej z titulu náhrady škody spôsobenej žalovanou prečinom podvodu. Rovnako za správny považuje odvolací súd i jeho postup pri skúmaní výšky škody, keď predmetnú zmluvu o úvere podriadil prieskumu podľa v dobe uzavretia zmluvy platného a účinného zák. č. 258/2001 Z.z., na základe čoho dospel k správne záveru, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a že v dôsledku toho žalobcovi bola v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovanej spôsobená škoda (len) vo výške poskytnutého úveru, teda vo výške 331,94 Eur.

6. Odvolací súd však zvyrazňuje, že aplikácia príslušných noriem spotrebiteľského práva je v tomto prípade možná len pri ustálení výšky škody, pretože v tomto spore (ako správne konštatoval i prvoinštančný súd) sa žalobca domáhal zaplatenia uplatňovanej istiny z titulu náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená v dôsledku súdom konštatovanej trestnej činnosti žalovanej, teda nároku uplatneného z titulu zodpovednosti za škodu, a nie nároku uplatneného priamo zo spotrebiteľskej zmluvy. Preto ak za tohto stavu prvoinštančný súd na tento spor (ktorého predmetom je jednoznačne nárok na náhradu škody a nie nárok uplatnený priamo zo spotrebiteľskej zmluvy) aplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch v znení neskorších predpisov (účinné od 01. 05. 2014), podľa ktorého „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával“, teda ustanovenie, ktoré upravuje postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch vyplývajúcich priamo zo spotrebiteľských zmlúv a ktoré pri týchto nárokoch ukladá súdu povinnosť prihliadať ex offa na premlčanie, aj bez námietky strany sporu, postupoval vecne nesprávne.

7. Keďže v prejednávanej spore (vzhľadom na vyššie uvedené) nie je možné ex offio aplikovať vyššie uvedené ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, a jednoznačne absentuje vznesenie námietky premlčania zo strany žalovanej podľa § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka (na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka), prvoinštančný súd nebol oprávnený riešiť otázku premlčania uplatňovaného nároku. Ak tak urobil, nepostupoval správne, pretože na rozhodnutie aplikoval právnu normu, ktorá sa na daný prípad nevzťahuje, teda inak povedané, vec posúdil právne nesprávne.

8. Z uvedených dôvodov odvolaciu súdu neostala iná možnosť, ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP).

9. Úlohou prvoinštančného súdu bude opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu na náhradu škody. Otázkou premlčania sa bude zaoberať len v prípade, ak žalovaná vznesie námietku premlčania uplatňovaného nároku, pričom v takom prípade bude tento aspekt posudzovať podľa § 106 Občianskeho zákonníka.

10. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

11. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).